

ד"ר אסף פוזנר משרד עורכי דין
Dr. Asaf Posner Law Office

www.posner-law.co.il | office@posner-law.co.il

טל': (972) 02-6426666 | פקס: (972) 02-6795050

בית אמות הר חוצבים, רחוב קרית המדע 11, ת.ד. 45152, ירושלים 9777611

Beit Amot Har Hotzvim, 11, Kiryat HaMada St., P.O. BOX 45152, Jerusalem 9777611, Israel

סיכום שנת הנזיקין : 2023

כנס שלוח – 11.1.2023

ד"ר אסף פוזנר, עו"ד

סיכום שנה: חובות שנים קודמות

1. מספר השאלות בשאלון: רע"א 7/23 פלוני נ' ד"ר סועאד: הערעור נמחק לאחר שהושגה פשרה בתיק העיקרי. האם הפשרה קשורה להחלטה שדרשה הגשת תשובה?
2. החלפת עוברים (הסיפור שאינו נגמר): מצאו את תורמי החומר הגנטי, עכשיו מגיעים לשאלה מי ההורים ולמי (ואיזה) עילות תביעה
3. דנ"א 8266/22 שמואל נ' כללית: סיום התובענה הייצוגית על ניסויים בקשישים ללא הסכמה. דחיית הייצוגית (קופ"ח = רשות), ופתיחת פתח לתובענות עצמאיות של כל נפגע.

סיכום שנה : מומחים

1. חובות משנה קודמת: **חוות הדעת הכפולות** – אין מקום להגשת תחקיר עיתונאי (רע"א 59250-09-22); אין להגיש תכתובות בין עורך הדין למומחה (רע"א 14426-10-23).
2. מעניין לעניין באותו עניין: **הסדר פשרה בתובענה ייצוגית מגלה שקופ"ח כללית (ובתי החולים שלה) שינו בדיעבד רשומות רפואיות: קסוקאר**. ונזכיר – קופ"ח כללית הוציאה הנחיה לכלל מייצגיה, לקבלת חוות דעת "מאחורי הקלעים".
3. **מועד להגשת או בקשת פטור מהגשת חוות דעת: אסותא אשדוד** – התקנות החדשות לא שינו כלום. אוביטר: אם מדובר בתקיפה או תאונת עבודה ללא תביעה על נזקי נכות – אין צורך בחוו"ד.
4. **אין להגיש מספר חוות דעת (מטעם מומחים שונים) באותו תחום: פלונית נ' כללית** – מחוז דן. האם ההחלטה תחומה רק לבקשות לתיקון כתבי טענות?

סיכום שנה : מומחי בימ"ש

1. מומחה בימ"ש כבודק את הניזוק או כמכריע בין חוות דעת הצדדים : מומחה שמעלה טענות חדשות –
א.א. נ' בי"ח מאיר ; מומחה שקובע נכות שחורגת מחוות דעת הצדדים – חולון (אבל – ראו אבו זיאד).
2. פסילת מומחים : עדיפות למומחה שמקובל על הצדדים גם בהיעדר עילת פסילה פורמלית – **שלג לבן.**
3. בקשת פסילה : יש להגיש בהזדמנות הראשונה ובמידת האפשר לפני בדיקה/חוו"ד – **טל הל יסכה. מה קורה כשהפגם התגלה במהלך הבדיקה? פלונית נ' ש. שלמה : מומלץ לבדוק עם הלקוח ולהגיש מיד.**
4. **טופס ניגוד העניינים :** למרות האמור, גמישות בפסילת מומחה שלא דיווח נכון בטופס – **פלוני נ' כללית.**
5. חצי פסילה (מומחה נוסף) : גם בהיעדר פסילה אבל כשהתגלו קשרי עבודה משמעותיים : **פלונית נ' כללית**

סיכום שנה : מומחי בימ"ש (2)

6. תביעה כנגד מומחה בימ"ש : נ.ז. נ' מ.ש. – דחייה של התביעה, והחלטת בימ"ש משפחה קובעת את האמור בחו"ד. טענות כנגד המומחה יש להעלות בבית המשפט הממנה.
7. אתרוגים אחרי קורונה : אין לבדוק ניזוק בדיקה פסיכיאטרית בזום : י.ה.. אבל מה ההבדל בין בדיקה לבין חקירה בזום? ומה הדין אחרי **טיוטת תקנות ביטוח בריאות ממלכתי** שמאפשרות טיפול בזום.
8. מומחה בימ"ש כמומחה מטעם צד : אפשר לאמץ חוות דעת לצורך תיק אחר, בכפוף להסכמת המומחה : **שע"צ**
9. במקרים חריגים : ניתן להגיש חו"ד מגיבה על מומחה בימ"ש : **אסף הרופא**

סיכום שנה : מומחים בפלת"ד

1. קריטריון למינוי לנפגע עקיף זהה למינוי לנפגע ישיר : **נסים**
2. מירוך בין 6א ל-6ב : כל עוד חו"ד המומחה לא הוגשה לתיק, קביעת המל"ל יוצרת 6ב : **מנורה**
3. היעדר דיון במל"ל בתחום או תלונות : שילוב של 6ב ו-6א (דחיית קש"ס על ידי פקיד תביעות – מחזירה ל6א) : **שירביט**
4. שבירת ה"חומה הסינית" בין 6א ל-6ב : נכות נמוכה של המל"ל כשמודע לחו"ד בימ"ש – עילה לבדיקה חוזרת – **AIG**. האם נכות של המל"ל מהווה ראשית ראיה?

סיכום שנה : פרוצדורת מומחים

1. היקף זכות התובע ל"מילה אחרונה": משלימה או נגדית? **אסותא** לעומת **מכבי שירותי בריאות, מאוחדת, ברונשטיין, רוזן-צבי** ועמדת השופט דראל בהרצאה. החלטת ביניים : **הפניקס**.
2. אין זכות לחברת ביטוח שלא בדקה לפי הפוליסה להגיש חוו"ד בהליך המשפטי : **איילון**.
3. "המומחה הנתבע": אין לאפשר חוות דעת של הרופא הנתבע בנושאים שאינם נוגעים לטיפול שניתן על ידו באופן ספציפי (**שיבא**; הבהרת היקף הלכת זלצבורג).
4. מומחים = עדים : חובה להוסיפם לרשימת העדים לפי התקנות : **רילטקס**.

סיכום שנה : פרוצדורה

1. צד רשאי להתנגד להצעת בימ"ש ללא נשיאה בעלות דיונית כלשהי : **כנאני, הכרי.**
2. מחלוקת בעליון : עמדת השופט שטיין **בחיון**, מול הסתייגות השופט עמית **בדכנאס.**
3. יש להאמין למדינה על היעדר מסמכים, אבל אם מוכח אחרת יש לנקוט בסנקציה חריפה במיוחד : **אביטל.**
4. תביעות מעורבות – שובה של סוגיית האגרות : **מכון 1** – נמתין לשנה הבאה.
5. תביעות מעורבות – פשרה באחת העילות = החזר אגרה מלא – **מנורה מבטחים.**
6. תביעות מעורבות – פיצול דיון בין ערכאות בשל רכיבי פנסיה שונים – **גואטה.**

סיכום שנה : תיקון והתיישנות

1. **סקירה כללית : מכבי שירותי בריאות.**
2. **הגשת חוו"ד לאחר תקופת ההתיישנות – הקריה האקדמית אוננו, אסף הרופא, הרש"פ (אחרי יותר מ-20 שנה).**
3. **הגדרת העילה : פרשנות מרחיבה – גרץ.**
4. **התיישנות : פסק הדין האחרון של השופטת ברון – טל נ' רותם : זיהום סביבתי לא מתיישן עד להסרת המפגע. השוו : זכויות יוצרים כשאפשר לצפות ב-VOD : כץ נ' לוי.**
5. **הלכת קצה החוט : כללית, קוסנר, עזבון ס.ב. (אבל – תביעת תלויים עצמאית ומתחילה מיום המוות), ב.ז.**
6. **"הערת אזהרה" : תגישו כתב תשובה (אפילו אם חוזר על טענות בכתב התביעה) : עזבון פלונית ודנ"א פלוני.**
7. **גמישות ושק"ד בהתיישנות? תזכיר חוק ההתיישנות מלחמת חרבות ברזל.**
8. **ההוראות המוארכות של המל"ל חלות גם בתביעת שיבוב הסכמית : הפניקס נ' המל"ל, המל"ל נ' הפניקס.**

סיכום שנה : מל"ל

1. אכזבה : פסק הדין האנושי של גלנטה נהפך בערעור – ממשיכים בהפליית נשים שממשיכות לעבוד.
2. תזכורת : על המל"ל להזהיר לפני אפשרות להפחתת נכות – חג'בי. לא מדובר באיום.
3. תזכורת נוספת : נכות יציבה אינה לצמיתות : קרמר. אבל מעניין שבפלת"ד המונח הוא לצמיתות.
4. קצבת המחליפה תחב"צ : שאלה רפואית של יכולת, ולא שאלה עובדתית של שימוש : **אטלאי**. האם יאומץ בתיקי נזיקין?
5. השתק בתביעת שיבוב : חברת הביטוח מושתקת מלטעון שלא תאונת עבודה בשל הניכוי : **הפניקס**.
אבל אפשר להתפשר בסכום גלובאלי מטעמי אנושיות, ללא חשש מהשתק : **אבן קיסר**.

סיכום שנה: הסכמה מדעת ואוטונומיה

1. **פסק הדין היפה של השנה**: **אבן קיסר**: קביעה באילו מקרים נדרשת הכרעה ברכיבי האחריות השונים (חלקם או כולם); היעדר קש"ס לאור התעלמות הניזוק מאזהרות.
2. האם עוברים לסיבתיות החלטה אובייקטיבית (ניזוק סביר)? **סוראסקי**. האם מתאים להיעדר הסכמה מדעת המגינה גם על גחמות סובייקטיביות?
3. היעדר הסבר על נזקים בניתוח להגדלת חזה: **פרידמן** (125K לכל ניתוח; אבל העליון **במשרד הבריאות** – 300K).
4. רעה חולה: צורך בהסברים על ירידה ממיטה לאחר ניתוח: **בי"ח העמק**; יש להסביר בשפה המובנת למטופלת: **רבאח**.
5. בימ"ש כקופירייטר על שלטי אזהרה: **עמק הירדן**. האם לא עדיף לפעול לפי ועקנין?

ד"ר אסף פוזנר משרד עורכי דין
Dr. Asaf Posner Law Office

סיכום שנה: רשלנות רפואית

1. רופא אינו יכול להניח את האופייני: כאבי גב לפעמים אינם רק "כאבי גב": **טרם**.
2. דרך ההסבר בייעוץ גנטי והעברת המידע לרופא המטפל (שלא ידוע): **הדסה** (ערעור ודנ"א).

סיכום שנה: היקף זכאים/חייבים

1. דודה שגידלה נרצח עומדת בתנאי קרבת המשפחה: **שוויש**. האם התקדמות אל עבר love and affection?
2. תחושת סכנה בהיעדר פגיעה פיזית = ניזוק ישיר: **פלוני נ' שלמה**.
3. אחריות/חוסר אחריות למעשי הזולת: חברת טיולים לא אחראית לקבלן בחו"ל: **רימון**. שב"ס לא אחראי לרשלנות בית החולים: **שב"ס**. משכיר אחראי לתיקון בידי חשמלאי לא מוסמך: **לוי**.

סיכום שנה : עוולות חוקתיות

1. היעדר אחריות לסלילת הרכבת הקלה : ניסן.
2. היעדר אחריות לחיסוני שפעת (שגרמו לגיליאן ברה) : פלוני נ' מדינת ישראל. אין צורך גם במתן הסבר לסיכונים רחוקים.
3. אין לחייב את המדינה על היעדר אסדרת תחום אופני הים : מדינת ישראל נ' פלוני.

סיכום שנה: פיצויים

1. גיל פרישת עורכי דין: **הפניקס** (ערעור ודנ"א): בינתיים, עד להבהרת השופט פוגלמן, התייחסות לקביעה העובדתית כהלכה מחייבת: **הפניקס, כלל**.
2. אובדן השתכרות בעל שליטה בחברה: ("במאמר מוסגר") יש להיזהר בהוצאת תלושים: **הפול**. מה זה משנה באיזה ראש נזק (אובדן השתכרות או נכס הון - **פלונים**)?
3. השאלה ההפוכה: משקל תלושי משכורת של בן זוג של בעל שליטה: **שומרה**.
4. האם יש לתת משקל לתלושי בדיעבד? **הפול** - "ארכת חסד" לעסקים חדשים.
5. השתכרות קטינים שגילו יכולת אחרי הפציעה: ת"א 45914-06-19 (השופט וינוגרד)

ועין גב.

סיכום שנה: פיצויים(2)

-
6. הפחתת שכר ממוצע של מי שטרם החל לעבוד: **בבל מרקט**. האם מוביל להעלאה מקבילה?
 7. נפגע מחו"ל: האם שכר ממוצע בניו יורק או ארה"ב? **עזבון ניומן**.
 8. הפסדי פנסיה: אין לתת פנסיה לעצמאי.
 9. נכות רפואית/תפקודית: פסק דין אנושי – לחולת פרקינסון (**מזרחי**).
 10. תביעות פנסיה: 2 ערוצים בבית הדין (**תירוש**).

סיכום שנה: פיצוי ומיסוי

1. נטו/ברוטו: ניסיון לשנות הלכה ותיקה: **פלונים** (האם יוגש ערעור?); **פלוני נ' מדינת ישראל** – השתפנות המדינה וויתור על הטענה.
2. מס דינאמי (לפי גילאי הילדים) או צילום מצב נקודתי: **הפול**. במה שונה משיטת הידות?
3. הכרה ביתום צה"ל שנולד 11 שנים לאחר המוות: האם גם תלוי בתיקי נזיקין?
4. ד"ר גוגל כקובע פיצויים? **עין גב**.

סיכום שנה: ניכויים וחישובים

1. **פסק הדין המוזר של השנה**: דנ"א מלכה יונה – דיון נוסף ב-60 מילים. האם למנוע "תשלום" או "פיצוי" כפל.
2. המשולש הקדוש: תשלום עד תוחלת חיי המנוח או בת הזוג? **קרנית**.
3. ניכויים מעורבים: תזוזת המטוטלת – האם ניתן להסתמך על קביעות המל"ל? **אבו ריש, שומרה, בן דוד**.
4. תכלית קצבת ילד נכה: בד"ר אשקלון.
5. בין סושארד לפינץ: "מתווה המחצית" של השופט תדמור בורנשטיין

סיכום שנה: "ביחד ולחוד"

1. **פסק הדין החשוב של השנה: מיקוד נ' המל"ל** – אחריות חברת האבטחה וחברת השמירה לרצח, ביחד ולחוד; אין אשם תורם על הימנעות עו"ד מתלונה למשטרה. הדגשת השופט עמית: **הצפיות כוללת שאדם עם נשק יפגע בצדדי ג' (האם צפי לעתיד?)**
2. **עזבון גרוס: יחד ולחוד בפיצוי**, ביתר הרכיבים שק"ד בימ"ש. הערה: תשקלו את מי לתבוע?

סיכום שנה : תביעות טרור

1. תיקון כתבי טענות לאור הלכת האשרור : צרפתי, הרש"פ.

2. אפשרות לעיקול כספי הרשות : הרש"פ.

3. במישור הפלילי : החמרה עם שב"חים לאחר ה-7 לאוקטובר : אלנגאר. האם תהיה מגמה דומה בפיצוי עונשי ובדיני נזיקין?

4. **מדינת ישראל נ' פלוני** : המדינה לא אחראית לביצוע פיגועים, וחריג שיקול הדעת. האם היו מגיעים לאותה מסקנה לאחר ה-7 לאוקטובר?

5. פיזור הפגנות בשועפט ואירועי "שומר החומות" = פעולה מלחמתית (**פלונים**).

סיכום שנה: פלת"ד

1. פסק דין אקטואלי: ריצה לכביש בזמן אזעקה = פעולות איבה (ולא פלת"ד): **קוסטיקה**. האם ניתן להגיש תביעה נזיקית?
2. עצירה לשיחת טלפון = זירה; עצירה לבחינת המשך הנסיעה = שימוש.
3. עצירה לתדלוק רכב או מילוי אוויר בצמיגים, וכן מילוי מים במאוורר = שימוש.
4. תיקון מזגן בקראוון = זירה.
5. הערה: האם יש תועלת בדיונים אינסופיים בין חברות ביטוח? הערת השופט גרוסקופף **בכלל** (שתי ההחלטות בענייני ש.שלמה) והתיאורמה של קוז.
6. **פסק דין מרתק: פלונית נ' פלוני** – נהג שנסע ללא רישיון ומת. אבחנה בין תביעות יורשים (נזיקין) לבין תביעות תלויים (פלת"ד) **באותם אנשים ממש**.
7. הנטל לבדיקת רישיון: **פלוני נ' פלונית** (ערעור ודנ"א). האם אחריות קרנית יכולה להיטען גם על ידי צד ג'? **י.ש.**
8. "תפסת מרובה לא תפסת": דחיית תביעות מקבילות בשל השתקים מההליך השני: **פלוני נ' כללית**.

סיכום שנה : ביטוח

1. השהיית ביטול הפוליסה, חלה גם בביטול בידי המחזיק : **כלל** (ערעור ודנ"א).
2. אחריות של חברת הביטוח בנזיקין בשל אי התראה על תום הפוליסה לפי הנחיית המפקח? **הפול**, בוטל בהסכמה **במרגלית**.

סיכום שנה : תקנת הציבור

1. דחיית תביעה בשל אי לבישת מסיכה : **שלו**. עם זאת, צורך בבחינת חלופות : **אורן**.
2. **פסקי הדין הפרקטיים של השנה** : שכר טרחה מותנה בתוצאה – אסור לקבוע שבכל פיתורין משולם שכ"ט מלא (סינגר), זכות לקוח להחליף עו"ד גם אם הגיע לתוצאה טובה והמלצה לציין את מטרת הייצוג בהסכם שכ"ט (מלטיה).

סיכום שנה: על כלבים ואנשים

1. נזקי שור או נזקי בור: בריחה מכלב שהובילה לנפילה – יש להוכיח פחד קיצוני: **ישרוטל**, ומנגד חלוקה בין הפיטבול לבין המהמורה בכביש: **מבשרת**.
2. הגדרת אחריות כלב: **פלוני נ' פלונית**.
3. אחריות בנזקי רכוש: כלב שהתפרץ לכביש ופגע במכונית: **חטיב**.
4. הסיבה לעומס בבתי המשפט: כלב שהשתין על מרצדס: **משרקי**. ושיהיו לכולנו תביעות יותר רווחיות.

ד"ר אסף פוזנר משרד עורכי דין
Dr. Asaf Posner Law Office

www.posner-law.co.il | office@posner-law.co.il

טל': (972) 02-6426666 | פקס: (972) 02-6795050

בית אמות הר חוצבים, רחוב קרית המדע 11, ת.ד. 45152, ירושלים 9777611

Beit Amot Har Hotzvim, 11, Kiryat HaMada St., P.O. BOX 45152, Jerusalem 9777611, Israel

להתראות בשנה הבאה

לצפייה במצגת, רשימת אסמכתאות ובחומרים נוספים ראו:

www.posner-law.co.il